

Miskolc Avas-tető családi kulturális és pihenő park engedélyezési terve
Kertépítészet, tájépítészet

1) Előzmények, tervezési terület ismertetése

A Polgármesteri Hivatal által kijelölt tervezési terület Miskolc központi fekvésű térségében, az Avas-tetőn található. Az érvényes szabályozási terv szerint a terület közpark övezetben lévő korlátlan közhasználatú zöldfelület.

Az intenzív park céljára kijelölt terület közvetlenül az Avas-tető kilátó, a parkoló és buszforduló építésére kijelölt útszakasz és a tervezés alatt álló új drótkötélpályás tömegközlekedési kapcsolat felső végállomásának érintkezési zónájában van.

Mivel az egymáshoz kapcsolódó kedvező adottságok és elhatározott fejlesztések felértékelik az avasi parkzónát, a Polgármesteri Hivatal megbízást adott a közpark övezet egy részének intenzív hasznosítását tartalmazó tervanyag kidolgozására. A kitűzött cél a lakosság részére vonzó célpontot kínálni, egyben idegenforgalmi lehetőségeket is feltárni a ma alulhasznosítottnak tekinthető terület egy részén.

Az elhatározott fejlesztéseket indokolja a terület történeti múltja is. Az őskortól lakott Avas speciális régészeti értékei mellett (kovakő kultúra nyomai) a középkorban és az újkorban is különleges kultúrtáj volt.

Domboldalait szőlők borították, a hegyláb és a hegyoldal pincéknek adott helyet. A szőlők pusztulását követően is megtartották funkciójukat a pincék, megmaradt a borkészítés és a borkereskedelem. Így a domboldal az 1930-as évekre szórványosan fásodott, sétautakkal feltárt, jellegzetes fa-architektúrájú lugasokkal gazdagított sétaterületté vált, melynek centruma a mára elpusztult fa szerkezetű kilátó volt.

Az 1980-as években új, vasbeton szerkezetű, a korábbinál magasabb kilátó épült, valamint egy sportparkot is létesítettek a területen. Ugyanakkor eltűntek a lugasok és az intenzív fásítás következtében parkerdő jellegűvé vált a domboldal. Az egykori sétaterület extenzív parkká vált, a pincék részben lakásokként, részben üdülőházakként kerültek hasznosításra.

2) Tervezési program, előzetes vázlattervek

Az Önkormányzat a tervezési területen komplex, részben építészeti, részben tájépítészeti fejlesztéseket határozott el a közlekedésfejlesztési beruházásokhoz kapcsolódóan. A számunkra kijelölt tájépítészeti program a következő:

- Az Avasi domboldal D-DK-re néző részén, lényegében az érvényes szabályozási terv által kijelölt zónában olyan, a parkot átszelő sétány építendő, mely a kilátó térségét összekapcsolja a Csabai sor, Zsolcai sor utcavégeivel. Az átkötő sétánynak közvilágítással rendelkezőnek, gyalogosok, kerékpárosok és alkalmi szerviz szerepű gépjárművek által járhatónak kell lennie. Meg kell oldani a csapadékvíz elvezetés problémáját is.
- Az átkötő sétány térségében mintegy 2,0 ha-os intenzív, bekerített park alakítandó ki az Avas DK-i lejtőjén. A parkban vonzó építészeti programként fogadóépület és kulturális központ helyezendő el, melyhez szabadtéri kiállítótér (témamegjelölés: Magyarország története látványpark) kapcsolódik. Kertépítészeti elemként cserje labirintus, és lepke park építendő.
- A meglévő sportpark állapota megvizsgálandó. Azt olyan funkcionális elemekkel kell kiegészíteni, melyeket a lakosság a meglévő adottságok mellett többlet kínálatként várhatóan szívesen fogad.

Fentiekben ismertetett megbízói program formába öntéseként 3 vázlattevért készítettünk a sétány és a kulturpark fejlesztésére, 4 tervváltozatot adtunk a sportpark fejlesztésére. Az engedélyezési tervet az Önkormányzat által kiválasztott vázlattevért kidolgozásával, az egyeztetéseken elhangzottak figyelembevételével dolgoztuk ki.

3) Átkötő sétány műszaki leírása

Az átkötő sétányt a bekerített kulturparkon kívül a domboldal aljában a Zsolcai sortól indítva a tervezett buszforduló és kulturpark főbejárat között, a szabályozási terv által kijelölt zónában alakítottuk ki.

A sétány 3,0m széles, térkő burkolatú, zúzottkő alépítményű. A felső induló pontja 206,0 Bf, alsó érkező pontja 181,0 Bf, az áthidalt szintkülönbség 25,0m. Mivel a sétányt jól használhatóan, a kitűzött céloknak megfelelően kívántuk kialakítani, végig maximum 5%-os lejtést biztosítottunk. A domboldalra fektetett kanyargós sétány töréspontjaiban 4-10m-es vízszintes szakaszokat iktattunk be annak érdekében, hogy a sétány mozgássérültek részére is járható legyen. A sétány tervezett hossza 664,0 m. A vízvezetést a lejtő felőli oldalon kialakított, 30+80 cm padkaméretű, áttört meder-lappal burkolt folyóka vezet le, melynek vizét a kanyarodó oldalon Ø300 KPE műanyag csővel vezetjük át az átellenes oldali folyókába. A csapadékvizeket a lejtő aljában, a közpark övezetben, föld alatt létesített 300m³-es vasbeton csapadékvíz tározóban gyűjtjük. Az esővíz öntözésre felhasználható .

4) Kulturális park

A tervezett, bekerített intenzív park területe 2,11 ha. Felső kapuja közvetlenül érintkezik a fogadóépület – kulturális központ bejáratával, valamint az új autóbusz fordulót kísérő járdával az átkötő sétány felső torkolatával.

A park kialakításánál a meglévő terepviszonyok és a meglévő faállomány minél nagyobb mértékű megtartására, a felesleges átrendezés elkerülésére, az adottságok és parkhasználati hagyományok megőrzésére törekedtünk. A park lejtő felőli kapuját a Lajos-sor – Zsolcai-sor találkozásánál lévő közterületi teresedésnél jelöltük.

Szabadtéri kiállító rész

A Kulturális Központ épületétől induló gyalogos tengelyre felfűzve, a meglévő terephez igazodva két teraszon alakítottuk ki a programban igényelt szabadtéri kiállító területet 764,0 m²-en. A teraszonon interaktív kiállító berendezéseket javasolunk elhelyezni, melyek a „Magyarország Története”-t bemutató programot nem makettek-modelleken, hanem elektronikus táblákon tartalmazza. (Megjegyezzük, hogy ezek megtervezése nem volt a megbízás tárgya).

Sövény labirintus

A sövénylabirintust, mint karakterek kertépítészeti motívumot a park viszonylag fátlan, különálló terepalakulatán, a II. világháborúból visszamaradt vasbeton géppuskafészek térségében helyeztük el. A nyírott cserjesávok által alkotott útvesztők 1 m széles, zúzott kő burkolatú ösvényeken haladnak. A labirintus centrumában 1 m magas, Ø 4,5 m átmérőjű füves domb épül. A labirintus cserjesávjai nyírott félörökzöld fagyal (*Ligustrum ovalifolium*) cserjékből telepítettek (5db/m²). Megjegyezzük, hogy a labirintus elsősorban a gyermekek játszóhelyeként létesül, a sövényfalak 1 m szélesek, 1,2 m magasak csupán. Fenntartásuk évenként 2x-i nyírást igényel. A labirintus területe 300 m², sövényfalak hossza 82,0 fm.

Parkot feltáró sétány

A parkot a jelenlegi gyalogösvény nyomvonalán építendő, lépcsőkkel tagolt, 2 m széles, térkő burkolatú járdával tárjuk fel. A tereplépcsők járófelülete vasbeton alapra fektetett műkő tömblépcső, a járda homokszínű, 6 cm vtg beton térkőből épül. Üzemi feltáró utat alakítottunk ki 2,20 m szélességben a park nyugati szélén, ugyancsak a meglévő ösvény nyomvonalának felhasználásával. A feltáró út felületét stabilizált murvás burkolatként alakítottuk ki.

Lepkepark

Lepkeparkként 1750 m²-en három teraszt képeztünk, amelyeken színes, illatos, virágjokkal tavasztól ősziig díszítő évelő virágokat és cserjéket telepítünk. A teraszok a lejtőre felfeküdve tarka, nyitott könyvként egyrészt valóban vonzzák a pillangókat, másrészt ettől függetlenül is színes, barátságos, intenzív élményt nyújtó felületeket alkotnak. A geometrikus formában beültetett növényágakat hasított terméskő burkolaton, 5 %-os lejtőn járhatjuk körbe, a tarka, színes mezőket mind a felsősávban, mind az alsó sávban elhelyezett padokról lehet szemlélni. Mindegyik virágos teraszon elhelyezünk egy-egy 15 cm vtg vízrétegű, madár és pillangó itatóként szolgáló 2,5-2,5 m²-es vízfelületet.

Lugasok

A meglévő terepformák rekonstruálásával – illetve megtartásával újra felállítjuk a park egykori jellegzetes kertépítészeti elemeit, a lugasokat. 3,5 m magas, faszerkezetes, fehérre festett támrendszeren lugasszőlő fajokat telepítünk, némileg felidézve az egykor avasi szőlőkultúrát. A teraszokat elválasztó részsűkőn cserjefelületeket telepítünk, a pergolák védelmében pihenőpadokat helyezünk el. A teraszokat elválasztó részsűkőn újra építjük az eredeti helyükön a tereplépcsőket, melyeket gyepebe fektetett terméskő tipegőkkel kapcsolnak össze a park feltáró fő sétánnyal. A létesítendő pergolasávok össz-hossza 125 m.

Szabadtéri rendezvénytér

Tervünk szerint teljes felújításra kerül a park déli végében lévő, tönkrement szabadtéri színpad. A 2,5 m-es szintkülönbséget kihasználva 5 sor térkő burkolatú lelátósor épül, a két szélén egy-egy lépcsősorral biztosítva a feljárást. A szabadtéri színpad oldala a füvesített terepbe süllyesztett, a rendezvénytér füves, csupán egy 8,0 m átmérőjű, környezetéből 20 cm-re kiemelt kőburkolatú színpad jelent vízzáró burkolatot.

Kerítésépítés

A park 2,0m magas, alacsony (20cm) monolit lábazatú, 2,25m-es oszlopsűrűségű, BAEKKERT kerítéselemekkel tagolt kerítéssel lesz körbevéve. A kerítéslábazat a domborzat által indokolt sávokban maximum 90cm magas kerti falként alakítandó ki.

5) Sportpark

A sportpark lakossági sportolási lehetőségeinek a bővítésére az elfogadott vázlattevére szerint öntött gumi burkolatú kocogópályát és gumi burkolatú szabadtéri tornahelyet alakítottunk ki.

A kocogópálya 1,20 m széles, hossza 850 m. Kiinduló pontja a sportpark déli bejáratánál van. Tervünk szerint az 50 m-es érkezőpontok színes csíkkal megjelöltek. A kihelyezésre javasolt tornaszerek erő és ügyességfejlesztő gyakorlatok végzésére, 10-70 éves korosztály használatára kiválasztottak. A rendelkezésre álló pénzügyi keretből 6 db szabadtéri ping-pong hely újítható fel és kihelyezhető 6 db új műkö felületű ping-pong asztal. Felújítható továbbá 3 db tollaslabda pálya (burkolata a ping-pongozó helyekkel azonos öntött gumi), valamint annak hálótartó állványa.

Tervünkben kihelyezésre javasoltunk 12 db új háttámlás kerti padot, valamint kijelöltük egy a távlatban mindenképpen építendő, de jelen tervcsomagba a pénzügyi keret szűkössége miatt meg nem építhető WC – kézmosó épület helyét.

6) Fakivágás

Az átkötő sétány területén 16db, a fogadóépület és a park területén további 24db lombos és örökzöld fa és 1070m² bozotos vágandó ki. A telepítésre kerülő fák száma 109db.

Melléklet:

Mennyiségkimutatás és költségbecslés

Tervezett növények fajtaösszállítása

Budapest, 2010. június hó

Dobos Ivett

Nemes Zoltán